

ва, строена (по предание) от Иван Асен II, вероятно от комплекса на Малка Света гора./95/ В Кушбунарската долина, на юг от извора, се намира и средновековна крепост./96/ На Преображение тук е ставал голям събор, на който са идвали хора от близо и далеч заради необикновените качества на водата. Заради нея тук са идвали известни турски първенци./97/ Безспорно е, че впечатляващото наслагване на културна и историческа информация в знанието за местността и отрежда водеща роля и място в организацията на пространството в района. Това може би е решаващо за утвърждаването на едно от най-прочутите хайдушки събирища тук, с функция, според хайдушката фолклорна история, на своеобразен център на хайдушкото пространство.

Между тези две най- популярни хайдушки събирища, също на билото на планината, се намират други такива, споменавани най- вече в хайдушките предания- Харамиите, Българка, Хайдут тепе, Гунчов кайнак и др. Така по билото на Сливенската планина в хоризонтален план се оформя редица от хайдушки събирища, чийто общ признак е местонахождението им- високо, на билото на планината. Същото е и местонахождението, утвърдено в преданията, на хайдушките събирища в планината Гребенец- Матейското, Софра таш, Стидово и в Котленската планина- Разбойна, Вида и др.

Като основни "маркери" хайдушките събирища определят и принципите на усвояване на пространството и в преданията за хайдути. Може да се каже най-общо, че това се осъществява в два плана: във вертикален- чрез движението на хайдутите от населеното пространство (селището) към гората, планината, хайдушкото събирище, а това е движение от долу към горе, от ниското към високото в началото на хайдушкия годишен цикъл и обратно в неговия край. И вторият план- хоризонталният- движението на хайдутите в гората, планината, между хайдушките събирища, пещери, скривалища, места за явки с ятаците, кашли, места за засади и сражения. Тези два плана за усвояване на пространството са семантично обвързани, пряко и косвено, със селищната история и информацията, съхранена в нея като база на фолклорната история. Реализират се конкретно във фолклорната история на селищата, в чийто район действат хайдути и особено на онези от тях, които са им родни места и имат "свои" герои редом с много известните в регионален и общоетнически план. Така фолклорната история се насища с много образи, идеи и сюжети, включително и такива, които на пръв поглед са обикновени местни случки или иманярски истории, но обвързани с нейния контекст и съответно със свое място във времето и пространството.

Пространството и неговите компоненти са основен "език" във фолклорната история. Носители на определена историческа и културна информация са природни обекти, които сами по себе си са същинска география, но осмислени